

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ת"צ 44898-08-16

המבקש

רותם צור

ע"י ב"כ עו"ד יובל שטנדל והילה צור

נגד

המשיבות

1. אולמי השלום (שי) בע"מ
2. פלאפל הגשר - מרכז בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מואסי

החלטה

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
1. זוהי החלטה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין מכירת מוצרי מזון במתחם הסעדה של המשיבות, באופן שבו שילמו לקוחות עבור מוצרי מזון שרכשו ואשר נארזו במקום, בחישוב לפי משקלם, אשר כלל את משקל האריזה שלא קוזז, על פי המחיר שנקבע למוצרים עצמם.
- במסגרת התובענה, עותר המבקש, בין היתר, לסעד הצהרתי, בדבר הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן וחוק המכר ובדבר הפרת התחייבויות חוזיות של המשיבות וביצוע עוולות נזיקיות כלפי חברי הקבוצה הנטענת, והתעשרותן שלא כדין. כן עתר המבקש לצו עשה לתיקון ההפרות הנטענות, לסעדים של גילוי חשבוניות ומסמכים לצורך קביעת הקבוצה, וכימות הסעד הכספי, וכן, לסעדים כספיים של השבה ופיצוי לחברי הקבוצה.
- עובר לכתיבת החלטה זו, כבר חדלו המשיבות לנהוג באופן המתואר בבקשה, וערכו שינוי במערכת השקילה בה הן משתמשות בעסקן, באופן שכיום מקוזז משקל האריזה מן המשקל הכללי של המוצר הארוז, ולקוחותיהן נדרשים לשלם עבור מוצרי המזון על פי משקלם נטו, ובכך התייתרה העתירה לסעד של צו עשה.
- הוחלט לקבל את הבקשה ולאשר את התובענה כתובענה ייצוגית, ולהלן הנימוקים.
2. המשיבות, או מי מהן, הפעילו במהלך התקופה הרלוונטית מתחם הסעדה בשם "אגמים" בבאר שבע. במסגרת פעילות זו, מכרו מוצרי מזון שונים, לרבות מאכלים מבושלים, אשר מחיר כל אחד מהם הוצג ללקוחות, על פי מחיר ל 1 ק"ג. המוצרים נמכרו כשהם ארוזים בקופסאות אריזה מסוגים שונים - אריזות אלומיניום, וקופסאות פלסטיק בגדלים שונים.
- לטענת המבקש, הוא ביקר מספר פעמים במתחם, לצורך רכישת דברי מאכל, ובהסתמך על המחירים שפורסמו בשלטים שמוקמו ליד המוצרים השונים, רכש מוצרים כאמור. המבקש לא ידע, לדבריו, כי בעת רכישת מוצרים לא הופחת משקל האריזות מן המחיר הסופי, וכך,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ת"צ 44898-08-16

1 לטענתו, "... חויב לשלם עבור דברי המאכל מחיר גבוה יותר מזה שהופיע בשלטי המקום
2 (או חוייב למעשה לשלם עבור כמות מזון שכלל לא סופקה)". בהמשך, נודע לו באקראי,
3 על חיוב היתר הנטען, כאשר ידידה שעמה הגיעה למתחם, הסבה את תשומת לבו לעניין זה,
4 לאחר שרכש מוצרים שונים, והוא הופתע לגלות, כי שילם עשרות שקלים ביתר, בגין
5 אריזות המוצרים באותו מועד. המבקש הגיע למקום שוב, לדבריו, כדי לבדוק את העניין,
6 רכש מוצרים שונים, ונדרש לשלם עבורם על פי המשקל אשר כלל את משקל האריזה.
7 לדבריו, פנה באותו מעמד אל נציגת המשיבות במקום, והעיר לה, כי יש להפחית את משקל
8 האריזה מהמשקל הכולל, כך שישלם עבור המוצרים שרכש את המחיר הנקוב בשלטים
9 שבמקום, והנציגה השיבה, כי אופן הפעולה שהציע אינו נהוג במקום. המבקש ובאת כוחו
10 הגיעו למקום שוב, רכשו מוצרי מזון ותיעדו את הרכישה, ובמהלכה פנו שוב אל נציגת
11 המשיבות במקום, שאלו אותה מדוע אין מפחיתים את משקל האריזה מהמשקל הכולל,
12 והיא השיבה "ככה אנחנו עושים, לא מורידים". לטענת המבקש, שקילה עצמאית של
13 המוצרים והאריזות שביצע עם באת כוחו בהמשך גילתה, כי חויב בסכום יתר של מספר
14 שקלים בכל מוצר, בשיעורים שנעו בין 15.7% ל כ – 17% יותר מן המחיר הנקוב בשלטי
15 המחירים של המשיבות.

16
17 מסקנתו נוכח האמור היתה: "כלומר, הלקוחות מחוייבים בתשלום יתר – בכל רכישה
18 בודדת של דבר מאכל - בסכום הנע בין 0.57 – 0.127 ק"ג במכפלת המחיר המצויין בשלטי
19 המקום עבור דברי המאכל (שיכול להגיע אף ל-210 ₪ לק"ג). ככל שמחיר דבר המאכל
20 גבוה יותר, כך מחוייבים הלקוחות בתשלום יתר שלא כדין גבוה יותר. ... העולה מהאמור,
21 איפוא, שבמתחם אגמים ההתנהלות מנוגדת לדין ובלתי תקינה בעליל. משקל האריזות
22 אינו מופחת בעת שקילת דברי המאכל בקופה, כך שהלקוח מחוייב בתשלומי יתר, בכל
23 רכישה ורכישה: הלקוח נדרש לשלם עבור דברי המאכל מחיר גבוה יותר מזה המופיע
24 בשלטי המקום/ מחוייב לשלם עבור כמות מזון שכלל איננה מסופקת".

25
26 לטענת המבקש, נוכח אופן התנהגותן האמור של המשיבות, קמו ללקוחותיה המהווים את
27 קבוצת התובעים האפשרית, מספר עילות תביעה כדלקמן:

28
29 לטענת המבקש, מהווה התנהגותן של המשיבות הפרה של חוזה רכישה אשר נכרת בינו ובין
30 לקוחותיהן, שבמסגרתו "... מחיר דבר המאכל יהא בדיוק כפי שכתוב בשלטי המקום
31 ובהתאם למשקל דבר המאכל שניטל", כאשר "המוצג על גבי שלטי המקום בדבר מחיר
32 דברי המאכל מהווה תנאי מהותי בחוזה – התחייבות יסודית". לטענת המבקש, "... בפועל
33 הלקוח נדרש לשלם עבור דברי המאכל מחיר גבוה יותר מזה המצויין בשלטי המקום, וזאת
34 לאור אי הפחתת משקל האריזה". לסברת המבקש, קמה על כן לחברי הקבוצה, עילה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ת"צ 44898-08-16

לתביעת פיצויים עבור נזקי הממון והנזקים הבלתי ממוניים שנגרמו להם, כתוצאה מהפרת החוזה הנטענת.

המבקש טען, כי בהתנהגותן האמורה, נהגו המשיבות בלקוחותיהן בחוסר תום לב, הן בשלב הטרום חוזי, כאמור בסעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי), והן על פי סעיף 39 לחוק – לאחר הרכישה, באופן שמקים לחברי הקבוצה זכות לפיצויים, בגין נזקיהם והפסדיהם הנטענים.

לטענת המבקש, התעשרו המשיבות שלא כדין על חשבון לקוחותיהן לרבות המבקש, בשל האמור לעיל, ועליהן להשיב ללקוחות את מלוא שווי ההתעשרות שלא כדין בגין הפרשי מחיר האריזות.

המבקש סבור, כי התנהגותן של המשיבות, עולה כדי ביצוע עוולות בניגוד להוראות חוק הגנת הצרכן, וכן עוולות תרמית, רשלנות, ועוולה, של הפרת הוראה חקוקה על פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין, בגין הפרת אותן הוראות חוק הגנת הצרכן –

כך, לטענתו, הפרו, את הוראת סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן האוסר על עוסק להטעות צרכן בעניין מהותי בעסקה, לרבות לעניין כמות ומשקל של מוצר נמכר, ולרבות התועלת שניתן להפיק ממנו; את הוראת סעיף 3 לחוק האוסר מחדל או מעשה שיש בהם לפגוע ביכולת הצרכן להחליט אם להתקשר עם העוסק בעסקה; ואת הוראות סעיף 4 לחוק שעניינן חובת גילוי ביחס לכל פרט מהותי ביחס למוצר הנמכר, וכל פגם או ליקוי שיש בהם להפחית באופן משמעותי מערכו של המוצר. המבקש סבור, כי מעשיהן ומחדליהן של המשיבות לעניין אופן המכירה הנטען, מהווה עוולה נוכח הוראת סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, הקובע כי הפרת הוראות שבחוק לרבות הוראות פרק א' לחוק, מהווה עוולה אזרחית.

המבקש סבור, כי המשיבות הפרו את הוראת סעיף 17ב' לחוק, המחייב עוסק לציין על גבי טובין המיועדים להימכר, את מחירו הכולל של כל מוצר, ולטענת המבקש "..." **המשיבות למעשה לא הציגו מחירו הכולל של כל מוצר. המשיבות הציגו ומציגות מחירים שבפועל אינם כוללים את 'התוספת' הנגבית מהצרכן לקופה עקב הוספת משקל האריזה למשקל מוצרי המזון**."

לטענתו, הפרו המשיבות גם את הוראת ס"ק 20(ב) לחוק המכר, המורה: **"נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי"**.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ת"צ 44898-08-16

המבקש מציע להגדיר את קבוצת התובעים שאותם מבקש הוא לייצג, כ"כל אלו אשר רכשו מהמשיבות דברי מאכל הנמכרים לפי מחיר ליחידת משקל ושנארזו במקום, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התובענה". להערכתו, מונה הקבוצה לפחות 50,000 איש.

המבקש העמיד את תביעתו לפיצויים בגין הנזק הכספי שנגרם לו עצמו בגין גבית היתר הנטענת, בכ- 1,050 ₪, ואת סכום התובענה לכלל חברי הקבוצה, העמיד על 52,500,000 ₪.

3. המשיבות הקדימו וטענו, כי התביעה והבקשה הוגשו על ידי המבקש ועל ידי באת כוחו, שהינם בני משפחה (אחים), בחוסר תום לב. זאת, על רקע תביעות ייצוגיות רבות שהגישה ב"כ המבקש בגין אותו נושא, ובגין נושאים דומים, נגד בעלי עסקים שונים, כאשר חלק מהתביעות האמורות הוגשו בשם המבקש עצמו, ותביעות נוספות הוגשו בשם בני משפחה נוספים של המבקש ובאת כוחו. המבקשים הגדירו את המבקש כ"הנו 'צייד' תובענות ייצוגיות...". וטענו, כי לבאת כוחו "פס ייצור..." לתובענות ייצוגיות.

המשיבות טענו, כי היה על המבקש לפנות אליהן בעניין בטרם הגשת התביעה, וכי הוא נמנע מפניה כאמור, משום ש"כל מטרתו לסחוט כספים מהמשיבה בדרך לא דרך, תוך ניצול הכלי של תובענה ייצוגית הפטור מאגרה לרעה...".

לטענת המשיבות, דברי מאכל נמכרים במתחם שהיא מפעילה, רק בימי שישי בשבוע, וכי בימים אלה מוצבים במקום שלטים שבהם נכתב: "משקל האריזה מתומחר במוצר". צילומי שלטים כאמור, צורפו כנספחים לתצהיר מר שלום גיבלי, בעל מניות במשיבה ומנהלה. יצוין ויודגש, כי הצילומים האמורים צולמו לאחר הגשת התביעה, וכי המשיבות לא הציגו כל ראיה חפצית בדבר קיום שלטים כאמור, בבית העסק, עובר להגשת התביעה, והסתמכו לעניין זה רק על עדות מר גיבלי (ר' לעניין זה דברי ב"כ המשיבות בעמ' 4 לפרוטוקול ש' 12 – 20).

המשיבה ציינה, כי בימים בהם נמכרים מאכלים לציבור באופן האמור, נוהגת היא להציב במתחם מתקני מים, שתיה קלה וקפה, ללא הגבלה וללא תשלום, וכן נוהגת היא לתרום את המזון הנותר בסוף כל יום מכירה, למשפחות נזקקות.

המשיבות מכחישות את טענות המבקש לעניין תביעתו האישית. לסברתן לא פורטו בבקשה די הצורך, ולא הוכחו, אמינות שקילת המאכלים והאריזות, הטענות בדבר הנזק, והתעשרות המשיבה, והטענות בדבר נסיבות רכישות המוצרים על ידי המבקש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ת"צ 44898-08-16

המשיבות טענו, כי התובענה אינה מתאימה להתברר כתובענה ייצוגית, באשר נדרש
"....בירור יסודי ופרטני לגבי כל צרכן וצרכן הנכלל בחברי הקבוצה", ואין מדובר בקבוצה
"....אחידה והומוגנית לה שאלות משותפות....".

לסברת המשיבות, המבקש לא הרים את הנטל להוכיח אפשרות סבירה להכרעת התובענה
לטובת הקבוצה, משלא הניח בפני בית המשפט תשתית ראייתית מספקת לביסוס טענותיו.

המשיבות סבורות גם, כי תובענה ייצוגית אינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקות
האמורות בתביעה, בין היתר, נוכח הקושי לאתר את חברי הקבוצה שלהן נגרם הנזק,
לטענת המבקש.

המשיבות סבורות עוד, כי אין להניח שעניינם של כל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב
על ידו, על רקע הטענות האמורות לעיל בדבר חוסר תום לב, ובדבר העדר פניה מוקדמת
למשיבה עובר להגשת התביעה.

המשיבות גם הכחישו בפירוט את הטענות בדבר הפרת חובה חקוקה והטעייה.

4. בתשובתו הארוכה והמפורטת (לסברתי, יתר על הנדרש), התייחס המבקש לכל טענות
המשיבה בתגובתה.

בין היתר, התייחס לטענות בדבר חוסר תום לב בהגשת הבקשה. לטענתו אין כל יסוד
לטענה, אין כל קושי בכך שהגיש בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות, ושבאת כוח,
העוסקת בתחום האמור, הגישה בקשות רבות נוספות באותו עניין נגד בעלי עסקים אחרים.
המבקש הוסיף וטען, כי גם אילו הוכח פגם כאמור בייצוג, הרי שלא היה בכך בלבד להצדיק
דחיית הבקשה, ולכל היותר היה מקום, במקרה כזה, לשקול החלפתו בתובע מייצג אחר,
או החלפת באת כוחו בעורך דין אחר. המבקש סבור, כי אין בטענות המשיבה לבסס את
המסקנה, כי עניינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת. כן השיב לטענות בעניין
קיומה של עילת תביעה אישית, ולעניין קיומה של קבוצה.

5. הצדדים הציגו הסכמה דיונית שלפיה, לא יחקרו עדים במסגרת הדיון בבקשה, והצדדים
יסכמו טענותיהם, על בסיס המסמכים שבתיק.

6. המבקש ביקש להסתמך בסיכומיו, גם על הנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר
הוגן (להלן: "הממונה"), לעניין "מכירת מוצר הנארוז בבית העסק", וכן על עמדת היועץ
המשפטי לממשלה בסוגיית גביית מחיר אריזה של מוצר הנמכר על פי משקל, כפי שהובעה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ת"צ 44898-08-16

במסגרת התנגדות היועץ המשפטי לממשלה להסדר פשרה במסגרת ת"צ 33138-07-17 בבית המשפט המחוזי בחיפה (המסמכים האמורים הוגשו לאחר ישיבת הסיכומים).

במסגרת הנחיות הממונה נקבע:

"חוק הגנת הצרכן, התשמ"א 1984 (להלן – החוק) בסעיף 17 קובע את חובת הצגת המחיר הכולל על גבי המוצר או על גבי אריזתו.

יחד עם זאת, מוצרים הנארזים בבית העסק הם מוצרים הנמכרים בתפוזרת או לפי יחידת מידה או שלגביהם ניתן שירות של חיתוך או פריסה ועל פי תקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), התשנ"א – 1991 (להלן – התקנות) נקבע כי סוגי המוצרים המנויים שם יכול שמחירם יוצג באופן האמור שם ולא על גבי המצרף עצמו או על גבי אריזתו.

המוצרים המנויים בתקנות הם למשל – פירות או ירקות טריים בתפוזרת, פיצוחים או פירות מיובשים בתפוזרת, מצרכי מזון שלבקשת הצרכן ניתן לגביהן שירות של חיתוך או פריסה או הנמכרים לפי יחידת מידה כגון, נקניקים, עוגיות, בשר, סלטי, גבינות, חמוצים, חלבה, דברי מאפה ועוד.

אופן הצגת המחיר לגבי האמור לעיל הוא – הצבת שלט על המצרף או מעליו, או הצמדת תווית למדף שמתחת למצרף שאליו היא מתייחסת והמחיר יהיה ליחידת מידה כאמור בתקנות.

מקום בו המוצר האמור לעיל, נארז באריזה בבית העסק לפני מסירתו לצרכן, תחול ההנחיה הבאה –

1. בכל מקרה, על העוסק להניח את האריזה על גבי המשקל, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר בכמות שביקש הצרכן. איפוס המשקל מחויב בין אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה ובין אם לאו.

2. אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה עליו להציג לצרכן את מחירה.

3. הצגת המחיר תהיה על האריזה ועם האריזה מוצבת מאחורי דלפק רחוק מעין הצרכן, על העוסק להעמיד שלט בסמוך למקום מסירת המוצר ללקוח, המגלה לצרכן מהו מחיר האריזה.

4. מחיר האריזה יהי מחיר רגיל כגון, 20 אג' ולא אחוז מסוים ממשקל המוצר.

5. המחיר הסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה.

הפרת ההנחיה כאמור לעיל, מהווה עבירה של אי הצגת מחיר של האריזה בניגוד לסעיף 17ב' וכן עבירה של הטעיה בניגוד לאמור בסעיף 2 לחוק".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ת"צ 44898-08-16

1 ההתנגדות האמורה לעיל מטעם היועמ"ש הוגשה כאמור, במסגרת בקשה לאישור הסדר
2 פשרה בת"צ 33138-07-17. הבקשה שם עסקה, במכירת ירקות ופירות ארוזים מראש
3 הנמכרים לפי משקל, כאשר "בעת שקילת המוצרים בקופה, מחויב הרוכש גם בגין
4 משקל המגשים והאריזות במחיר מלא של המוצר עצמו". הצדדים שם הגיעו להסדר פשרה
5 שאותו ביקשו לאשר, אשר כלל הסכמה לעניין תשלום גמול לתובע ושכר טרחה לבא כוחו,
6 הנחה לציבור על רכישת מוצרים מסוימים, וכן תנאי שלפיו: "המשיבה תעמיד שלטים
7 במחלקת הפירות והירקות, אשר מידעים את הצרכנים כי ניתן לארוז את מוצרי הפירות
8 והירקות בשקית ניילון. מוצרי פירות וירקות שקילים, אשר ישווקו באריזות לגביהם לא
9 תאפשר המשיבה אריזה בשקית ניילון, יישקלו ללא אריזתם".

10
11 היועמ"ש התנגד באותו עניין, לאישור הסכם הפשרה האמור, בהיותו, לסברתו, "... מנוגד
12 להוראות הדין המחייבות".

13
14 לעמדתו "... בעשותה את המעשים הנטענים והמיוחסים לה בבקשת האישור, הפרה
15 המשיבה את סעיף 17 להוראות חוק הגנת הצרכן, תשמ"א – 1981 המחייב עוסק להציג
16 את מחירים הכולל של הטובין. ככל שעוסק מעוניין לגבות מחיר עבור האריזה בה נארוזים
17 הפירות או הירקות, עליו להציג לצרכן את מחירה הכולל. כמו כן, מעשיה מהווים הפרה
18 של הנחיות הממונה – מכירת מוצר הנארוז בבית העסק מיום 25.12.2012, שהוצאו מכח
19 חוק הגנת הצרכן ותקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים),
20 תשנ"א – 1991, שלפיהן יש להציג את מחירי האריזה ולחייב במחיר קבוע ולא באחוז
21 מסוים ממשקל המוצר....".

22
23 יצוין, כי לאחר הגשת עמדת היועמ"ש במסגרת ת"צ 33138-07-17 האמור, ומבלי
24 שהצדדים שם הסכימו לתוכן עמדתו, הגישו הם הסדר פשרה מתוקן שבמסגרתו הותנה:
25 "המשיבה תפחית את משקל האריזות בשקילת המוצרים בקופה". ההסכם המתוקן אושר
26 בפסק דין שניתן ביום 5.7.18.

27
28 7. סבורני, כי נכונה טענתו הבסיסית והעיקרית של המבקש, שלפיה, יש באופן שבו נהגו
29 המשיבות, בעצם מכירת האריזות במחירים משתנים (משקלי האריזות במכפלת מחיר
30 המוצרים שנארוז בהן), משום הפרה של הוראות חוק הגנת הצרכן, וכי בעשותן כן, הן
31 התעשרו על חשבון לקוחותיהם.

32
33 זאת, אף אם נתעלם מן השאלה העובדתית הנתונה במחלוקת בין הצדדים, לעניין עצם
34 קיומו של שילוט במקום, טיב ההודעה שנכללה בו - אם הוצב - דיוקה ודיותה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ת"צ 44898-08-16

1 תכליתו של חוק הגנת הצרכן הינה, בין היתר, להגן על צרכנים, כהגדרתם בסעיף 1 לחוק,
2 בעת התקשרות עם עוסקים, כהגדרתם שם. ברקע תכלית זו, היתרון המובנה שיש לעוסקים
3 במסגרת העסקאות האמורות, בהיות המידע שבידיהם אודות מוצריהם, עדיף על זה שבידי
4 הצרכנים. מתוך ראייה זו, שלפיה, אין שוויון מלא בין הצדדים בעסקה בבסיס הדברים,
5 מטיל החוק על העוסקים, חובות מוגברות, לרבות לעניין גילוי, הגינות, והסרת מכשולים
6 מפני הצרכנים.

7
8 תכלית זו של החוק, מהווה, לענייננו, נקודת מוצא לצורך פרשנות הוראות החוק שבמוקד
9 הדין, לרבות הוראת סעיף 17 לחוק.

10
11 יוער, כי לענייננו, ההנחה אשר לגביה אין לסברתי מחלוקת, הינה, כי מטרתו של צרכן
12 המגיע לבית עסק כגון עסקן של המשיבות, הינה רכישת מזון, וכי אין הצרכן מגיע ברגיל
13 לבית עסק שכזה, כדי לרכוש אריזות פלסטיק (או אחרות), גם אם בסופו של יום, עשוי הוא
14 לעשות שימוש חוזר באריזות. אילו ביקש הצרכן לרכוש אריזות, יכול הוא כמובן, לרכוש
15 אריזות חדשות שלא נעשה בהן שימוש, בכמות שרצה, ובמחירים ידועים, בבית עסק
16 המוכר אריזות כאלה.

17
18 קשה להניח, כי צרכן כלשהו היה בוחר לרכוש את האריזות במחירים משתנים, אשר
19 נקבעים רק בדיעבד, לאחר אריזת המוצרים, והינם תלויים במחיר המוצר. נראה, כי
20 תחושת ההגינות הבסיסית, נותרת בחוסר נוחות, נוכח אופן התנהלות שכזה במהלך עסקה,
21 נוכח הפער הברור בין המצג המיידני, לעניין מחיר המוצר, ובין המחיר שבו יחוייב הלקוח
22 בפועל, או, נוכח תמונת המראה של המצב שלפני, מקבל הלקוח בפועל, כמות קטנה של
23 המוצר, מזו שבגינה היה משלם את אותו מחיר, אלמלא שיטת התמחור הנוגעת לאריזות.

24
25 חוסר הנוחות גובר, משניתן לנהוג אחרת במאמץ סביר, ובית העסק אינו עושה כן.

26
27 אכן, לא מן הנמנע, כי קיימים גם צרכנים שלא יימנעו מרכישת מזון, ויסכינו עם תשלום
28 מחירים משתנים עבור האריזות, גם מקום שיודע להם הדבר במפורש, משיקולים שונים,
29 לרבות איכות המוצרים, טיב השירות במקום העסק, מחירים נמוכים ביחס לבתי עסק
30 אחרים, ועוד. דא עקא, גם אם במקרה כזה, לא תהא הטעייה של הצרכן, במישור המידע
31 המלא על העסקה, תהא בהתנהלות זו, משום אילוץ שקשה לקבלו, וקשה להגדירו הוגן,
32 ונדמה, כי הסכמת הצרכן בדיעבד, אינה עשויה לפתור את הקושי הנובע מחוסר הסבירות,
33 העולה בגין חוסר הודאות מראש, בהתייחס למחירי האריזות בתוך העסקה הכוללת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ת"צ 44898-08-16

לענייננו, סבורני, על רקע האמור, כי יש לפרש את הוראות סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן, המחייבות עוסק בהצגת מחיר כולל בגין טובין שהוא מוכר, כאוסרות על המשיבות, לחשב את מחירי דברי המאכל הארוזים, על פי המשקל הכולל גם את האריזות, במכפלת המחיר ליחידת משקל של דבר המאכל. אין כמובן מניעה, כי המשיבות תגבינה תשלום עבור האריזות, אלא שאז, מחיר האריזות צריך להיות נקוב מראש, וכמובן, אין לקבל, כי יהא תלוי במחיר המאכל שייארז באריזה.

הנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, ופרשנות היועמ"ש, שצוטטו לעיל, מתיישבות כמובן עם עמדה פרשנית זו, והן מקובלות עלי. נדמה גם, כי תפיסה זו עמדה גם בבסיס החלטת בית המשפט המחוזי הנכבד בחיפה, בת"צ (חי') 46053-02-16 ירון שגב נ' נקניק נהריה כשר, זוגלבק בע"מ (החלטה מיום 1.5.17).

נוכח האמור לעיל, סבורני, כי קמה למבקש עילת תביעה אישית, בגין הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן, עוולת רשלנות, והתעשרות שלא כדין של המערערות, על חשבונו.

8. ברי, כי במקרה שבו מחושב המחיר באופן שבו פעלו המשיבות בעבר, וכאשר הדבר אינו מובא לידיעת הצרכנים בשילוט ברור ומספיק, הרי שעשויה להיגרם הטעיה של הצרכנים, גם אם העוסק לא התכוון להטעותם. יודגש, כי הטעיה שכזו יכולה להיגרם גם כאשר מוצבים במקום העסק שלטים, אשר לשונם אינה ברורה די הצורך לאדם מן הישוב, או שבשל מיקומם או מספרם, עשויים הם שלא להביא את המידע לידיעת כל באי בית העסק.

ראיות המבקש, תומכות, על פני הדברים בטענתו, כי בביקוריו בעסק המשיבות, לא היו שלטים אשר פירטו את אופן קביעת מחירי המוצרים. היות שהמתחם צולם גם בוידאו ולא ניתן לראות בסרטונים שלטים, כאמור, אפשר לסברתי, כי אם היו שלטים, הרי שלא נקבעו במקומות בולטים לעין, כך שיתכן שמי מבאי בתי העסק לא ראה אותם, ומשכך, הוטעה לעניין זה.

המשיבות טענו, כאמור, כי בבית העסק היו שלטים, אלא שטענתם זו נסמכה על עדותו היחידה של מר גיבלי, שהינו כמובן עד המעוניין בתוצאות ההליך, וצילומי השלטים שצורפו לתצהירו, צולמו לאחר הגשת התביעה, ומשכך, אין בהם, כמובן, להוכיח הצבת השלטים הנתענים, במועדים שבהם רכש המבקש מוצרים בבית העסק.

נראה, איפוא, כי לעניין זה נוטה מאזן הראיות בשלב זה, לצד המבקש ומשכך עומדת לו, לכאורה, גם עילת ההטעיה, כאמור לעיל. ככל שתוכח הטענה כי לא הוצב שילוט ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ת"צ 44898-08-16

המשיבות, וזאת, במודע ומתוך כוונה להטעות, הרי שתעמודנה עילות נוספות, בגין חוסר תום לב ע"פ דיני החוזים, ויתכן אף בגין תרמית.

9. בהיות התנהגותן הנטענת של המשיבות, בגדר התנהלות עקבית במשך זמן ממושך, הרי שקיימת לכאורה לענייננו קבוצת צרכנים, אשר ברכשם מהן מוצרי מזון שונים, שנארזו באריזות כאמור לעיל, שלמו בגין תשלום אשר נגזר ממשקלן וממחיר המזון שנארז בהן.

צרכנים אלה, או חלקם הגדול (לפחות אלה ששלמו בכרטיס אשראי), ניתנים לכאורה לאיתור, או שניתן יהיה לבדוק את זהותם.

ביחס לאותה קבוצת צרכנים מתעוררות שאלות משותפות של משפט ושל עובדה, כמפורט לעיל, וקיימת, לסברתי, אפשרות סבירה, כי אלה תוכרענה, לטובת הקבוצה.

בהינתן הסכומים הנמוכים יחסית ששלמו אותם צרכנים בגין האריזות במסגרת כל עסקה עם המשיבות, ונכח הטרחה הכרוכה בניהול הליכים פרטניים, נראה, כי תובענה ייצוגית, הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

יוער, כי העובדה שהמשיבות שינו את התנהלותן לעניין מכירת האריזות, כאמור לעיל, יש בה כמובן לייתר מקצת הסעדים שהתבקשו נגדן במישור זה, אך אין בה לייתר את הדיון בשאלת הפיצוי לחברי הקבוצה, בגין נזקיהם הנטענים עובר להגשת הבקשה.

10. לסברת המשיבות, נפלו כאמור, פגמים בהגשת הבקשה והתובענה, ע"י המבקש, ובהיותו מיוצג ע"י ב"כ שהינה אחותו, ע"ר בקשות רבות לאישור תובענות ייצוגיות שהגישה ב"כ המבקש בנושאים צרכניים, וע"ר בקשות נוספות שהגיש המבקש עצמו.

תחושתן של המשיבות מובנת, ואולם, נוכח אחת מתכליות קיומו של הליך התובענה הייצוגית - שהינה תיקון עוולות צרכניות שהיקף פגיעתן בכיסו של הצרכן הבודד, קטן מכדי להניעו לעמוד על זכויותיו בהגשת תביעה, וכאשר לא עלה בידי המשיבות להוכיח לכאורה, בשלב זה, כי אילו מטענות המבקש בתביעתו בדויות, או כי פעל בתחבולה בלתי כשרה או בלתי סבירה בנסיבות העניין, או כי יש יסוד להניח, כי המבקש וב"כ, אינם מחוייבים לטובת הקבוצה, סבורני, כי אין בנסיבות הקודם של המבקש וב"כ בתחום, לפסול אותם בענייננו. זאת, מעבר לעובדה, שלהליך הצטרף מייצג נוסף – עו"ד יובל שטנדל, שאינו קשור עם המבקש בקשרי משפחה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גזעון

ת"צ 44898-08-16

1 יוער עוד, כי על פני הדברים אפשר, כי דווקא התעקשות המבקש וב"כ על הכרעה בבקשה,
2 תוך נטילת הסיכון כי תדחה, והימנעותם מלהגיע להסדר הסתלקות שייתר את ההכרעה,
3 על הסיכון הכרוך בה למבקש, כפי שקורה לעתים בהליכים שכאלה, עשויים להעיד, על
4 התנהגות בתום לב, ועל אי הצבת האינטרס האישי מעל אינטרס הקבוצה.

5
6 נוכח האמור, יש לסברתי יסוד סביר להניח, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ינוהל ע"י
7 המבקש וב"כ, בתום לב ובדרך הולמת.

8
9 11. הבקשה מתקבלת אפוא, ומאושר בזה ניהול התובענה הייצוגית, כדלקמן:

10
11 **חברי הקבוצה** – כל הצרכנים אשר רכשו מן הנתבעות דברי מאכל שנמכרו לפי מחיר
12 ליחידת משקל, ושנארזו בעסקן, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התובענה.

13
14 **התובע המייצג** - רותם צור.

15
16 **בה"כ המייצגים** - עוה"ד יובל שטנדל והילה צור.

17
18 **עילות התביעה בגינה אושרה התובענה כתובענה ייצוגית** - כל העילות שפורטו בכתב
19 התביעה.

20
21 **השאלות המשותפות** – האם הפרו המשיבות את הוראות הדין כאשר גבו תשלום עבור
22 אריזות המזון שמכרו, בגין משקל האריזות, ועל פי מחירי המאכלים שנארזו בהן, ליחידת
23 משקל; האם הטעו לעניין זה את צרכניהן, באי הצבת שילוט במקום העסק, באי הצבת
24 שילוט מספיק, או בפירוט שאינו מדויק די הצורך לעניין חישוב מחירי האריזות; וככל
25 שהטעו את הצרכנים בהתנהגותן הנטענת, האם עשו כן בידעין ובמכוון.

26
27 **הסעדים המבוקשים** (לאחר שהתייתרה העתירה לצווי עשה כמפורט לעיל) - פיצוי חברי
28 הקבוצה, על הנזקים שנגרמו להם בגין התנהגותן הנטענת של הנתבעות, לרבות השבת
29 הסכומים העודפים ששילמו בגין אריזות המזון, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק
30 מיום תשלום כל סכום; חיוב המשיבות לפעול לידוע חברי הקבוצה על זכויותיהם לסעדים
31 שיפסקו לזכותם.

32
33 המשיבות תישאנה, בשלב זה, בשכ"ט ב"כ המבקש בגין הבקשה והדיון בה, בסך 20,000 ₪.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כבוד השופט גד גדעון

ת"צ 44898-08-16

1 ב"כ המבקש יפרסמו, תוך 30 ימים הודעה בדבר אישור התובענה הייצוגית, בהתאם
2 להוראות סעיפים 25, ו – 14(א) לחוק תובענות ייצוגיות, ובמסגרתה תודע לחברי הקבוצה
3 זכות כל אחד מהם שלא להיכלל בקבוצה, בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק. ההודעה
4 תפורסם בשני עיתונים: עיתון יומי בתפוצה ארצית ושבועון בתפוצה מקומית בדרום, לפי
5 בחירת ב"כ המבקש, והמשיבות הן שתישאנה בעלות הפרסום. כמו כן תפורסם הודעה
6 באופן בולט במתחם שמפעילות המשיבות. נוסח ההודעות, צורתן ואופן הצגתן יובאו
7 לאישור ביהמ"ש בטרם פרסומה.

8
9 בנוסף תימסר הודעה על החלטה זו ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה על הגנת הצרכן,
10 כאמור בתקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות.

11
12 נוכח אישור התביעה כפי שהוגשה, אין צורך בתיקונה.

13
14 כתב הגנה יוגש עד יום 25.1.20.

15
16 המזכירות תעביר עותק ההחלטה לכב' מנהל בתי המשפט לצורך עדכון פנקס התובענות
17 הייצוגיות.

18
19
20
21 ניתנה היום, כ"ז חשוון תש"פ, 25 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

22
23
24

גד גדעון, שופט

25
26